

نگاهی به سیره

حضرت فاطمه (ع)

و روش همسررداری حضرت زهرا سلام الله علیها چنین می فرماید:

فاطمه علیها السلام کار داخل خانه و ساختن خمیر و تهیه نان و نظافت منزل را بعهده گرفت و علی علیه السلام امور مربوط به خارج خانه از قبیل آوردن هیزم و مواد خوراکی را متکفل گردید.

روزی علی علیه السلام به ایشان گفت: فاطمه! آیا در خانه چیزی هست؟

فاطمه (ع): سوگند به آنکه حقت را عظیم گردانیده سه روز است که در خانه چیزی نیست تا بتوانیم از شما پذیرائی نمایم!

علی (ع): چرا بمن اطلاع ندادی؟
فاطمه (ع): «کان رسول الله صلی الله علیه وآله نهانی أن أسألك شيئاً، فقال: لا تسألین این عقلت شيئاً إن جاءك بشي وعفو والا فلا تسأليه».

(بحار، جلد ۴۳ - ص ۳۱)

رسول خدا صلی الله علیه وآله مرا منع نموده که از شما چیزی درخواست نمایم و فرمود: از پرس عمویت چیزی نخواه، اگر خود بدون درخواست تو چیزی برایت آورد، بپذیر و گرنه از او درخواستی نکن.

...

خدمت به همسر

امیر مؤمنان علیه السلام در باره زحمتهای و رنجهای همسر با وفایش «س» به مردی از قبیله بنی سعد می فرماید:

«... وَأَنهَا اسْتَقْت بِالْفَرْزَةِ حَتَّى أَتَرَفِي صَدْرَهَا وَتَلَحَّتْ بِالرَّحِي حَتَّى مَجَلَّتْ بَدَاها وَكَتَحَتْ حَتَّى اغْبَرَّت نَبَاهَا وَأَوْفَسَدت النَّار نَحْت الْقِدْرِ حَتَّى ذَكَّكَّت نَبَاهَا فَاصْبَرْتَا مِنْ ذَلِكَ ضَرَرٌ شَدِيدٌ...».

(بحار، جلد ۴۳ - ص ۸۲)

در عصری که استکبار جهانی در کار توطئه ای گسترده برای مسخ و محو ارزشهای اسلامی است، بیش از هر زمانی ضرورت بازنگری به این ارزشهای اصیل احساس می گردد، بویژه برای قشر بانوان ما که در عصر سیاه ستم شاهی پیش از مردان، قربانی این توطئه شوم استعماری بودند و اینک که با پیروزی انقلاب اسلامی در پی آنند که با شناخت بهتر الگوهای راستین اسلامی به بازشناسی و پای بندی این ارزشها بپردازند، چه بهتر که با مطالعه در سیره بزرگترین اسوه زنان و بزرگ بانوی دو جهان حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها به شناخت بهتر و بیشتر این ارزشها اقدام نمایند و بهمین منظور صفحه ای از سیره درخشان این بانوی نمونه اسلام را در این شماره گشوده و سالروز شهادتش را به تمام واهروان راهش تسلیت می گوئیم:

نگاهی به سیره بانوان و مطالعات فرهنگی

خود روشن ساخت.

جلوه ای از نور خدا

سال جامع علوم انسانی

بزرگ بانوی دو جهان

ابن عباس از رسول خدا صلی الله علیه وآله نقل می کند که فرمود: «إن أبتی فاطمة سیدة نساء العالمین». دخترم فاطمه، بزرگ بانوان دو جهان است.

(بحار، جلد ۴۳ - ص ۲۲)

...

روش همسررداری

امام باقر علیه السلام در باره شیوه زندگی

جابر می گوید: به امام صادق علیه السلام عرض کردم، دلیل تسمیه فاطمه زهرا به این نام چیست؟ امام فرمود: «لأن الله عز وجل خلقها من نور عظمته فلما أشرقت، أضاءت السموات والأرض بیورها».

(بحار، جلد ۴۳ - ص ۱۲)

برای اینکه خداوند عزوجل فاطمه را از نور عظمت خویش آفرید و چون فروغش بر آسمانها وزمین پرتو افکند همه آنها را به نور

فاطمه سلام الله عليها چندان با مشك، آب بخانه آورد كه اثر آن در سينه اش نمايان گرديد و آنقدر گندم آرد نمود كه دستانش پينه بست و از جارو زدن خانه و افروختن آتش زير ديگ جامه اش غبارآلود و دوداندود گرديده و از اينهمه زحمت، آسيب سختي بر او وارد شد.

•••

دعای نیمه شب

امام مجتبی علیه السلام كه شاهد عبادت مادر بزرگوارش در شبی جمعه بوده است می فرماید:

«رَأَيْتُ أُمَّي فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ فَاقْتَمْتُ فِي مِحْرَابِهَا لَيْلَةً جُمِعَتْهَا فَلَمْ تَزَلْ رَاكِعَةً سَاجِدَةً حَتَّى انْتَصَحَ عَمُودُ الصُّبْحِ وَسَمِعْتُهَا تَدْعُو لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَتُسَبِّحُهُمْ وَتُكْتَبُ الدُّعَاءُ لَهُمْ وَلَا تَدْعُو لِقَلْبِهَا بَشَرٌ يَا فَاطِمَةُ يَا أُمَّاهِ لِمَ لَا تَدْعِينَ لِقَلْبِي كَمَا تَدْعِينَ لِغَيْرِي؟ فَقَالَتْ يَا بَنِي! الْبَارِئُ الْمَذَارُ».

(بحار، جلد ۴۳، ص ۸۲)

مادرم فاطمه عليها سلام را شب جمعه ای در محراب عبادت دیدم كه تا دمیدن فجر به ركوع و سجود اشتغال داشت و پیوسته با ذكر نام مرد و زن مؤمن، دعای فراوان برایشان می نمود ولی برای خود دعائی نكرد، گفتم: مادر! چرا همانگونه كه برای دیگران دعا می كشی، برای خویشتن دعائی كنی؟ فرمود: پسر! نخست، همسایه و سپس خویشتن.

•••

وضعیت جامه و خانه حضرت

هنگامی كه آیات ۴۳ و ۴۴ آیات سوره «حجر» در باره جهنم نازل شد، رسول خدا صلی الله علیه وآله شدیداً شروع به گریه نمود و هم چنان می گریست، سلمان فارسی

به خانه حضرت زهرا سلام الله عليها شتافت تا با آوردن ایشان پیش پدر، پیامبر تسکین یابد. سلمان جریان را با حضرت زهرا عليها سلام در میان گذاشت. حضرت گریست و سپس از جا بلند شد و خود را با چادری کوتاه و كهنه پوشانید كه دوازده جای آن با برگ درخت خرما دوخته شده بود. سلمان با دیدن آن گریست و با حسرت و اندوه گفت: دختران زمانداران روم و ایران با جامه دیبا و حریرند و دختر محمّد صلی الله علیه وآله با چنین چادری!

حضرت فاطمه (ع) خدمت پیامبر رسید و گفت: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ سُلَيْمَانَ تَعَجَّبَ مِنْ لِيَالِي قَوْلِ الذِّي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَالِي وَلَعَلِّي مُنْذُ خَمْسِ سِنِينَ إِلَّا مَشَكَتْ كَبَشَ نَفْلِي عَلَيْهَا بِالنَّهَارِ بِعَيْرِنَا فَإِذَا كَانَ اللَّيْلُ افْتَرَسْنَاهُ وَإِنْ مِرْفَقَتَنَا لَيَنْ أَدَمَ حَشْوَهَا لَيْفٌ».

پیامبر خدا! سلمان از جامه ام تعجب نمود، سوگند بخدائی كه ترا بحق برانگیخته است، مدت پنج سال است كه من و علی (ع) را جز پوست گوسفندی نیست كه روز شترمان را بر آن علف می دهیم و شب زیرانداز ما است و مشکای ما از پوستی است كه با لیف خرما پر شده است.

«فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: يَا سُلَيْمَانُ، إِنَّ ابْنَتِي فَاطِمَةَ لَيْسَ الْخَيْلُ السَّوَابِقُ» - سلمان! دخترم فاطمه در گروه پیشروان بسوی بهشت است.

(بحار، ج ۴۳، ص ۸۷)

•••

زیارت قبور شهداء

«عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ كَانَتْ تَأْتِي قُبُورَ الشَّهَدَاءِ فِي كُلِّ عِدَاةٍ سَبَّتْ فَتَأْتِي قَبْرَ عَمْرَةَ وَتَرَحُّمُ عَلَيْهِ وَتَسْتَغْفِرُ لَهُ».

(بحار، جلد ۴۳، ص ۹۰)

امام صادق علیه السلام فرمود: فاطمه عليها السلام در هر بامداد شنبه به زیارت قبور شهیدان می آمد و سپس بر سر مزار حمزه حاضر می شد و برای او از خداوند طلب رحمت و درخواست آموزش می نمود.

•••

حضرت زهرا در جنگ احد

در جنگ احد حضرت فاطمه سلام الله عليها به همراه پدر بزرگوارش شرکت داشت تا در کنار دیگر بانوان شرکت کننده در جهاد، در پشت جبهه رزمندگان را یاری رساند، رسول خدا صلی الله علیه وآله در جریان جنگ مجروح شد «ولما جرح رسول الله صلی الله علیه وآله جعل علی علیه السلام بنقل له الماء فی درقته من المهراس وینسله فلم یقطع الدم، فأتت فاطمه عليها السلام وجعلت تعانقه وتبکی واحرققت حصیرا وجعلت علی الجرح من رماده فانقطع الدم».

(الكامل لابن الاثیر جلد ۲، ص ۱۰۹)

پس از مجروح شدن پیامبر صلی الله علیه وآله، حضرت امیر مؤمنان علیه السلام در کنار كوه احد با سپر خویش آب می آورد و جراحت بدن مبارک پیامبر را شستومی داد ولی خونریزی قطع نمی شد حضرت زهرا سلام الله عليها گریان به نزد پدر بزرگوار شتافت و با حضرت معانقه نمود و پس از سوزاندن حصیر و گذاشتن خاکستر آن بر روی جراحت حضرت، خونریزی قطع گردید.

و چه خوش سروده فواید کرمانی كه گفته است:

هر عقل كه از معرفتش آگاه است

در هر دو جهانش بحقیقت راه است

ابن طرفه مقام زابهر كس ندهند

كاین قدر و شرف «ذلك فضل الله» است